

1. Junák bude odborníkem v oblasti výchovy a bude tak široce vnímán. Skauting vznikl jako burcovací výchovný směr. Osloven nejen děti a mladé lidi, ale i pedagogy. Dokázal rozpoznat specifické potřeby dětí a mladých lidí v době, kdy vývojová psychologie jako věda ještě zdaleka nebyla formulována. Snažme se navázat na tuto tradici. Budeme se angažovat v práci s mládeží a budme tak široce vnímáni. Učičme se ze skautingu a budme inspirováni schopností znát potřeby mládeže, přijímat i vytvářet nové metody.

jují do občanských iniciativ a aktivit ve svém okolí. Mnozí se stávají jejich vůdčími osobnostmi.

2.1.2. Komentování společenských otázek
Vytvářejme podporu a prostředí pro kompetentní vyjadřování činníkův Junáka k aktuálním společenským otázkám a posilujme význam našeho sdělení v očích veřejnosti.

Usilujeme o to, aby jednotky Junáka sledovaly aktuální dění v místě svého působení a způsobem, který je přiměřený poslání Junáka, se vyjadřovaly ke společenským otázkám.

2.1.3. Zvyšování odbornosti organizace
Posilujme fungování odborů při VRJ a pracujeme s dalšími možnými formáty využití odborníků v prospekch skautingu.

Odborníci z řad skautských činníkův, bývalých členů i veřejnosti jsou aktivně oslovovali k zapojení do odborů, pracovních skupin a odborných panelů. Spolupracujeme s akademickou sférou. Odbory a pracovní skupiny mají jasně definované role, náplň činnosti a kompetence.

2.2. Chceme, aby Junák byl ve společnosti známý a rozpoznatelný.
2.2.1. Prezentace skautingu na veřejnosti
Rozšiřujeme na všech úrovních organizace i mimo organizaci povědomí o skautingu, jeho hodnotách a přínosu pro společnost. Posilujeme jeho dobré jméno, rozšiřujeme dobrou zkušenost se skautingem.

Činníci na všech úrovních organizace umí mluvit o skautingu a zkušenosti s ním způsobem odpovídající situaci a věku příjemce sdělení. Veřejnost zná skauting a hodnoty, ke kterým věrně dělá a mládež. Skauting je viditelně přítomen ve společnosti a je nezaměnitelný.
2.2.2. Obrábání mladých lidí
Uvědomujeme si, že mladí lidé se chtějí angažovat, aby do svého života získali něco, co je pro ně zajímavé, a přitom se baví.
2.2.3. Děti nechtají být pozváni do skautingu, pokud jim nepoznájí některé kamarády a přátelé. Děti nechtají být pozváni do skautingu, pokud jim nepoznájí lidi, s kterými mají dobrý vztah (byť nejsou sama členy organizace).

2.3. Chceme, aby Junák udržoval přátelská, živá a dlouhodobá partnerství s jinými organizacemi a pro jeho činnost důležitými institucemi.

2.3.1. Komunikace a spolupráce s institucemi samospráv a místními samosprávami.
Komunikujeme a spolupracujeme s institucemi samospráv jako samostatnými subjekty organizace a je oboustranně přínosná.

2.3.2. Spolupráce se školami a školkami
Rozvíjíme spolupráci se školami, školkami a družinami, jako místy, kde můžeme šířit dobré jméno skautingu a získávat (budoucí) nováčky.

2.3.3. Spolupráce s organizacemi
Sférická a silniční škola spolupracují se školkami a školami. Tato spolupráce je přínosná a vede k pozitivnímu vedení škol hodnocena pozitivně.

2.3.4. Spolupráce s organizacemi
Angažujeme se v platformách, kde členství bude přínosem pro rozvoj skautingu. Vyvíjíme spolupráci s jinými organizacemi.

2.3.5. Spolupráce s organizacemi
Tato spolupráce má synergický efekt a partneri spolupráci hodnotí přínosně. Junák je silným partnerem při spolupráci o společných záležitostech.

2.3.6. Spolupráce s organizacemi
Junák je početně se rozrůstající společností lidí, kteří přejí různorodost názorů táhnou za jeden provaz. Junák je příkladem možného soužití a spolupráce různých generací. Inspirojme se přijetím okolí nás tím, že jsme schopni vytvářet přátelské vztahy, spolupracovat, dávat a přijímat zpětnou vazbu.

3.1. Chceme, aby se členové Junáka bez ohledu na věk zajímali o jeho minulost i budoucnost a měli pocit soulnosti.

3.1.1. Spolupráce oddílů napříč věkovými kategoriemi
Usilujeme o intenzivnější spolupráci oddílů mladších členů napříč věkovými kategoriemi.

Oddíly mladších členů pořádají společné akce a posilují tak spolupráci i budování společností napříč věkovými kategoriemi, což napomáhá hladšímu přechodu mezi jednotlivými věkovými kategoriemi.

3.1.2. Společnosti kolem středisek
Pracujeme na vytváření fungujícího a živého společností lidí kolem středisek. Kolem středisek fungují společnosti aktivních podporovatelů skautingu, od rodičů mladších členů přes příznivce skautingu až po bývalé členy. Středisko pro ně pořádá akce a získává v těchto společenských vězkou podporu v oblasti financování, administrativy, PR, spolupráce s úřady apod.

3.1.3. Spolupráce oddílů mladších členů s Kluby dospělých
Využíjme zkušenosti Klubů dospělých v prospekch mládeže. Aktivně vytvářejme prostor pro setkávání a vzájemné obohacování dospělých a mladších členů. Kluby dospělých fungují v prospekch oddílů mladších členů. Na společných akcích dochází ke vzájemnému sdělení zkušeností a názorů. KD jsou vnímány jako důležitá složka organizace.

3.1.4. Soulnostní
Budujeme ve členech pocit soulnosti se skautským hnutím.
Členové Junáka mají pocit soulnosti se skautským hnutím. Všichni členové se hrdě hlásí ke skautingu.

3.1.5. Vědomí kontinuity
Udržíme mezi členy Junáka vědomí toho, jak skauting vznikl, jaká je jeho minulost a přítomnost a vytvářejme prostor k přemýšlení o budoucnosti.

Starší členové aktivně předávají mladším členům povědomí o tradici skautingu. Téma tradice skautingu se objevuje ve skautských časopisech a jiných komunikačních kanálech.

3.2. Chceme, aby Junák byl přínosným členem světového skautského společenství a zároveň z něj čerpal inspiraci.
3.2.1. Spolupráce s organizacemi v zahraničí.
Dlouhodobě vzrůstá počet dětí, které se účastní mezinárodní akce.

3.2.2. Mezinárodní skauting pro činníky

Mýšlenkové základy skautingu jsou formulovány srozumitelným, dnešním jazykem. Po řádných diskuzích (nebo provedena revize znění textů vztahujících se k myšlenkovým základům skautingu (slib, zákon...)). Případně změny textů jsou všeobecně přijímané hnutím Junáka. Všechny související dokumenty i metodiky.

1.1.2. Skauting je dnes
Zajistíme plně porozumění prvkům skautské výchovné metody a kladme důraz na pečlivé užívání jejích prvků v programu oddílů.
Na různých platformách probíhá diskuse o skautské výchovné metodě a práci s ní. Skautská výchovná metoda je vedoucím známá a rozumí jí, v odlehlejší době používána. Jsme schopni poskytnout zpětnou vazbu k užívání skautské výchovné metody.

1.2. Chceme, aby Junák oslovoval děti a mladé lidi kvalitním, aktuálním a použitelným programem.

1.2.1. Rozvoj, aktualizace a podpora výchovného programu
Mějme nástroje, díky kterým budeme schopni znát a sledovat potřeby dětí a mladých lidí a zohledňovat je v našem výchovném úsilí.

Existují úsilí, aby děti a mladí lidé byli schopni poznat a vnímat své potřeby. Jsme schopni rozpoznat a reagovat na tyto potřeby. Jsme schopni poskytnout jim potřebné nástroje a prostředky, aby je mohli naplnit. Jsme schopni poskytnout jim potřebné nástroje a prostředky, aby je mohli naplnit.

1.2.2. Příroda a pobyt v ní
Usilujeme o to, aby skauting i nadále poskytl úctu k přírodě a úctě, jak skauting chovat. Přírodu využíváme jako prostředí ke kulturní soběstačnosti a výchovy charakteru.

Aktivní pobyt v přírodě je klíčovými součástí procesu učení dětí i ve většině programů. Táboření je stálou součástí skautingu. Příroda je důležitou součástí skautingu. Příroda není pouze kulturní prostředí, ale i místo, kde můžeme získat nové zkušenosti a poznání.

1.2.3. Fungování družinového systému
Posílíme fungování družinového systému jako základního stavebního kamene skautské výchovné metody, podpoříme vzdělávání rádců.

Družinový systém využívá většina oddílů, fungují oddílové rady (i s rádcí), stále existuje metodická podpora a kvalitní vzdělávání rádců, družinový systém je běžnou součástí osnov výchovných jednotek.

1.2.4. Podpora činnosti výchovných zpravodajů
Zaměřme se na udržení většího množství členů v reverseké výchovné kategorii a rozvíjejme její programovou náplň.

1.2.5. Podpora činnosti výchovných zpravodajů
Zaměřme se na udržení většího množství členů v reverseké výchovné kategorii a rozvíjejme její programovou náplň.

1.3. Chceme, aby Junák byl aktivní v celospolečenské i odborné debatě o výchově.

1.3.1. Žít s Junákem
Iniciujeme a podporujeme trvalou debatu o skautské výchově na všech úrovních organizace.

Existuje komunikační platforma, kde vedeme průběžnou debatu o výchově, výstupy z debat jsou využívány při změnách v programu a v přípravě metodik. Do diskuse se zapojují velké množství činníkův.

1.3.2. Podpora činnosti výchovných zpravodajů
Vybudojme síť aktivních výchovných zpravodajů (VZ) na všech úrovních organizace. Definujeme jasné poslání VZ jako podpory oddílových vůdců na poli výchovném, vzdělávacím a personálním. Přípravíme přímou podporu výchovných zpravodajů – metodika, setkávání, koučování. Funkce výchovného zpravodaje bude prestižní a jeho působení se kladně promítne na kvalitě oddílové činnosti.

Junák má stabilní a širokou síť výchovných zpravodajů, jako metodických a personálních pomocníků vůdců oddílů. Existují náplň činnosti, pravidelné možnosti setkávání a další přímá podpora, zpětná vazba na činnost VZ i na projekty podpory. Zpravodajové mají jasný přínos pro střediska i oddíly. Daří se předávání funkce v rámci organizační jednotky, příprava nástupců.

1.3.3. Spolupráce v oblasti výchovy
Zasadíme se o to, aby skauting byl hnutím, které dokáže nejen přijímat, ale i utvářet nové trendy v oblasti výchovy. Budme schopni spolupracovat s odbornými institucemi, které se výchovou zabývají.

Junák udržuje živá partnerství s institucemi, které se zabývají výchovou, jsme aktivní v diskuzích v oblasti výchovy. Spolupracujeme s akademickou sférou, jsme schopni zadávat reálná témata závěrečných prací.

2. Junák bude pevně ukotven ve fungování moderní společnosti a bude přispívat k jejímu demokratickému rozvoji.

Skautingu se nejlépe daří v demokratickém prostředí. Naše zkušenost s totalitou by nás a svět kolem nás měla inspirovat k uslovení o demokracii. Važme si toho, že můžeme fungovat ve svobodném prostředí. Promítáme principy demokracie ve výchovném úsilí. Povzbuzujeme naše členy k aktivnímu občanství. Vytvářejme také vztahy a vazby, které nám přímým způsobem umožní zasahovat do veřejného dění. Sledujme, kam směřuje společnost, jaké problémy řeší, a budme ochotni i odborně připraví její pomáhat.

2.1. Chceme, aby Junák svým působením ovlivňoval životní styl a hodnotovou orientaci společnosti a byl jí vnímán jako nezpochybnitelný přínos.

2.1.1. Aktivní občanství
Vedme skauty a skautky a aktivní občanství. Vychovávejme budoucí vůdčí osobnosti, které svoji životní hodnoty a principy aplikují v každodenním životě.

Aktivní občanství je zaváděné téma v Junáku s bohatou škálou programů a zkušeností. Stalo se samozřejmou součástí skautské výchovy. Činníci se aktivně zapojují do občanských iniciativ a aktivit ve svém okolí. Mnozí se stávají jejich vůdčími osobnostmi.

Skupina Náčelnictva Junáka pro strategii, 2014

JUNÁK

→ **Strategie 2022**

Inspirovat skautingem

Souhrnný dokument obsahující klíčové závěry analýz
a návrh prioritních témat pro strategii Junáka do roku 2022

Zpracovala skupina Náčelnictva Junáka pro strategii ve složení: Roman Dvořák (Rejpal), Petr Vaněk (Permoník), Marek Baláš (Číča), Miloš Říha (Šípek), Vít Rusňák (Virus), Martin Křivánek (Set), Zdeněk Michálek (Šakal), Pavel Konečný (Flek)

Sazba písmy Topol (www.topol-type.com) a Open Sans: Šimon Trlifaj

Úvod

Vše související se Strategii najdete na www.strategie.skauting.cz

V ruce držíte dokument, který má ambici vyslovit se k budoucnosti Junáka – Strategie 2022. Jsme si vědomi toho, že rozsah dokumentu je veliký, ale vyplývá to z podstaty věci: Junák je svými aktivitami rozsáhlá organizace.

Cílem Strategie Junáka do roku 2022 je umožnit co nejlepší směřování dostupných prostředků a energie Junáka k naplňování jeho poslání. Strategie by měla být oporou pro každodenní fungování a řízení organizace, pro cílevědomé směřování na všech jejích úrovních. Věříme, že Strategie se stane živým dokumentem, který bude pravidelně revidován a bude základem k dlouhodobému přemýšlení o budoucnosti organizace, kterou společně utváříme.

Práce na vytvoření Strategie Junáka do roku 2022 probíhá v tuto chvíli již více než rok a půl. Výstupem je pohled do budoucnosti, který se, jak věříme, opírá o hluboké poznání stávající situace a ve vztahu k budoucnosti obsahuje to podstatné.

Naše práce nekončí. Děkujeme za všechny připomínky a podněty, kterých se nám dostalo. Sešly se jich stovky. Pokusili jsme se s nimi vypořádat a předkládáme finální verzi dokumentu, která je určena k projednání na VSJ v Litomyšli.

S pozdravem a stiskem levice,

Pracovní skupina Náčelnictva Junáka pro strategii

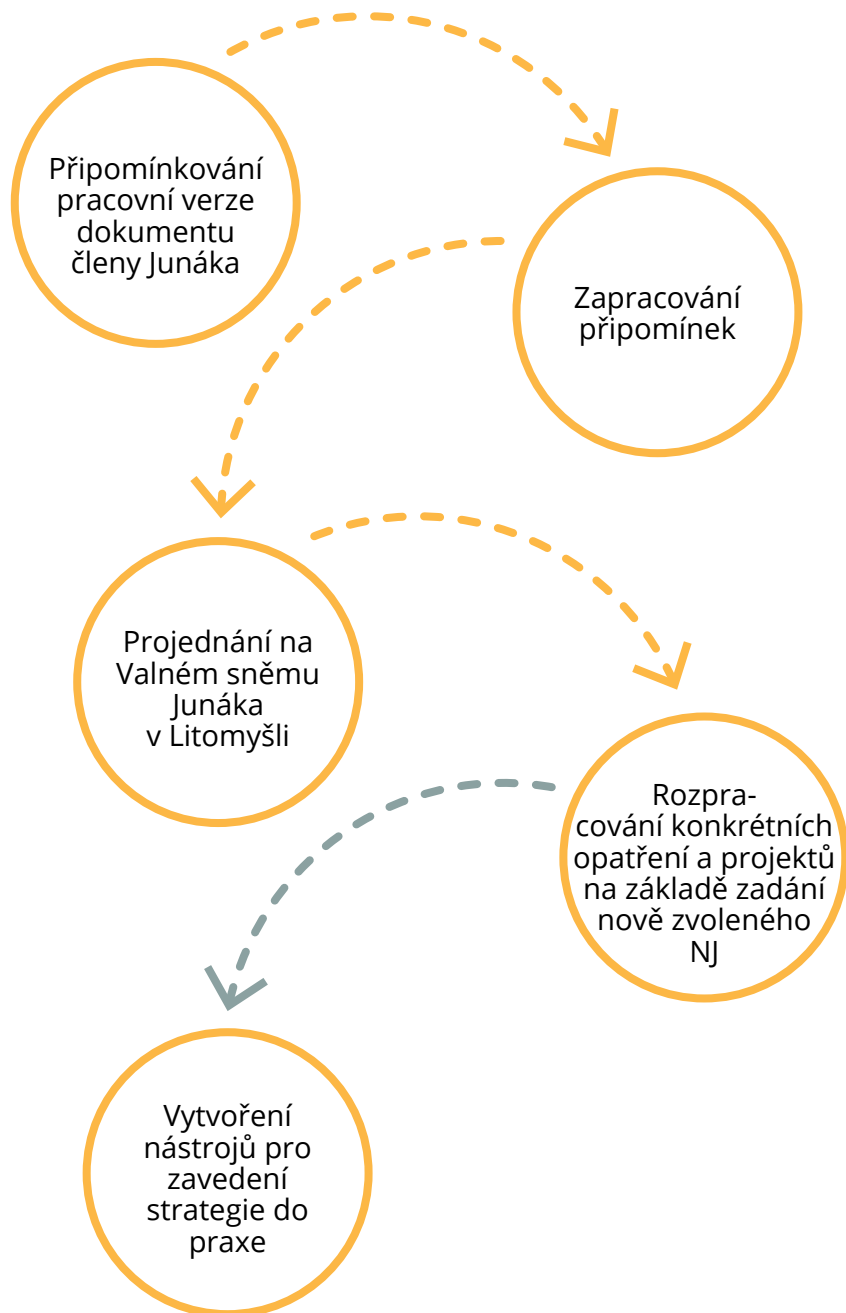
Struktura dokumentu

Abychom všechny naše závěry zasadili do patřičného kontextu, je tento dokument obsahem složen ze dvou základních celků:

Výsledky analýz – přemýšlení o budoucnosti Junáka je založeno na poměrně podrobné znalosti jeho aktuálního stavu a dlouhodobých trendů v jeho vývoji. Vybrané výsledky různých výzkumů a analýz Vám touto cestou předkládáme, aby tvořily pevnou oporu pro následující debaty, úvahy i připomínkování.

Strategický dokument – druhá část obsahuje rozpracovanou strategii Junáka až do úrovně prioritních témat, která by měla tvořit půdorys našeho budoucího usilování.

Postup vytváření strategie

Vybrané závěry analýz

Obsah

- 1/ Úvod: str. 6
- 2/ Vybraná fakta o Junáku: str. 7–11
- 3/ Generace v Junáku: str. 12
- 4/ Vybrané vnější faktory: str. 13–15
- 5/ SWOT analýza: str. 16–17

Úvod

Před samotným formulováním dokumentu Strategie Junáka do roku 2022 jsme podnikli celou řadu nejrůznějších analýz.

Rozsahem největší byly nepochybně Sondy do skautského světa. Velké několikakolové dotazníkové šetření, které směřovalo v podstatě na všechny dospělé členy Junáka a zabývalo se nejrůznějšími aktuálními tématy i každodenním fungováním organizace.

Dále jsme v letech 2012 a 2013 vytvořili podrobné analýzy registračních údajů, které zkoumaly mimo jiné i trendy ve vývoji členské základny Junáka za posledních deset let.

Čerpáme z rozsáhlých společenských výzkumů, které se věnovaly dětem a mladým lidem: Děti v ringu dnešního světa (NIDM), Jeden svět na školách (Člověk v tísní) a TRU STUDY (TNS AISA).

Vybraná fakta o Junáku

Členská základna

Členská základna Junáka od roku 2006 nepřetržitě roste. Současný počet členů je cca 48 000. Nárůst počtu členů je způsoben především vyšším počtem dospělých členů, kteří prožili skauting v 90. letech a nadále zůstávají registrovaní v Junáku. Daří se nám také nabírat více dětí, především ve věkové kategorii 5–8 let. V posledních letech se nám daří více dětí u skautingu udržet.

(ZDROJ: ANALÝZY REGISTRACÍ K ROKU 2012 A 2013)

Fluktuace členské základny
Meziročně odejde z Junáka až
pětina jeho členů.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2012)

Pokles průměrného věku dětských členů

V roce 2013 poprvé celkový počet členů Junáka do 10 let překonal celkový počet dětí ve skautském věku, tedy 11–15 let. Nejvíce dětí nabíráme ve věku 6–7 let. Poslední věková kategorie ve které nabíráme více dětí než z Junáka odchází je 10 let. Dlouhodobě se zvyšuje podíl nabraných předškoláků, tedy dětí, které potenciálně neumí číst a psát.

(ZDROJ: ANALÝZY REGISTRACÍ K ROKU 2012 A 2013)

Zvyšuje se podíl dospělých členů

Dlouhodobě se snižuje podíl mladších členů v členské základně Junáka. Až do roku 2013 se počet registrovaných dospělých zvyšoval rychleji než počet dětí. Podíl dětských členů tedy setrvale klesal až na dnešních cca 65 %.

(ZDROJ: ANALÝZY REGISTRACÍ K ROKU 2013)

Stabilní počet oddílů v Junáku

Počet oddílů dětských členů je cca 1500. Působností pokrýváme v podstatě celé území ČR. Většina oddílů je registrována jako koedukované dle pohlaví nebo věku. Medián počtu členů oddílu je 18, tento počet v sobě zahrnuje u většiny oddílů (cca 70 %) různé věkové kategorie a obě pohlaví.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2012)

Hrozící nedostatek vedoucích oddílů

V horizontu čtyř let ale může nastat problém s nedostatkem vedoucích oddílů, protože do věku 20–24 let dorostou dnešní početně slabší generace roverů a rangers.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2012)

výchovný program

Výchovný program

Je dokončen základní koncept a některé nástroje výchovného programu pro všechny výchovné kategorie (vlčata a světlušky / skauti a skautky / roveři a rangers). Není dokončena kompletní metodická podpora. Před nedávnem byla NJ schválena výchovná kategorie pro předškoláky – benjamínci.

(ZDROJ: KRIZOVATKA.SKAUT.CZ/NOVY-SKAUTSKY-PROGRAM-3/)

Klesající podíl činovníků

V roce 2012 bylo registrováno cca 16 000 dospělých členů. Z toho 44 % má nějakou činovnickou funkci. Tento podíl činovníků dlouhodobě klesá, v roce 2003 mělo činovnickou funkci 56 % dospělých.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2012)

44 %
činovníků

53 %
vedoucích

Doba ve vedení

53 % vůdců vede oddíl 1–3 roky. 15 % pak 8 a více let. 26 % vedoucích vede středisko 8 a více let. Silnou roli ve vedení středisek tvoří generace „pražského jara“, dosud představují třetinu ze všech vedoucích středisek.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2012)

500
Kč

Registrační poplatky

Průměrná výše poplatku je u dětí cca 500 Kč. V případě dospělých činovníků je to cca 400 Kč a dospělých nečinovníků pak cca 500 Kč. Výše registračních příspěvků je různá dle regionu. Vyšší registrační příspěvky jsou ve velkých městech.

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 2/2012)

Střediska v Junáku

Středisko je základní stavební kámen Junáka. Má právní subjektivitu a také je základní platformou, kde se vytvářejí komunity dospělých činovníků. Počet středisek dlouhodobě klesá na dnešních cca 500. Jedná se o návazný jev související s předchozím poklesem členské základny.

Nicméně zdá se, že dlouhodobý pokles počtu středisek se již zastavil. Medián počtu členů středisek průběžně stoupá na dnešních 85 členů. To se zároveň jeví jako hraniční počet pro dobré fungování střediska, které musí pro svoji existenci mít 3 registrované oddíly.

(ZDROJ: ANALÝZA REGISTRACE K ROKU 2013)

500
středisek

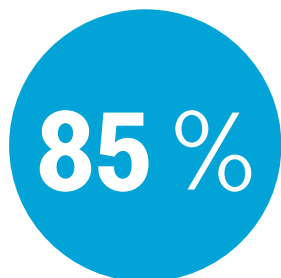

81 %

Dobře fungující střediska

81 % respondentů hodnotí fungování svého střediska jako velmi nebo spíše dobré. 72 % respondentů uvádí, že „neskautská“ veřejnost vnímá dobře činnost střediska. Pouze 1 % říká, že středisko funguje velmi špatně.

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 2/2012)

Další příjmy středisek

85 % středisek uvádí, že má i jiné příjmy než registrační příspěvky a dotace MŠMT. Medián celkově získaných prostředků mimo tyto zdroje za dva roky je 90 000 Kč na středisko. Nejčastější zdroje dalších příjmů jsou granty radnic. 77 % středisek uvádí, že má dostatek prostředků pro své fungování.

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 2/2012)

Informační kanály

Existuje velké množství vzájemně se překrývajících interních komunikačních kanálů. Nejvíce je využívána Skautská Křižovatka, jako ústřední informační web.

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 3/2012)

Fungování ústřední orgánů

73 % dospělých členů Junáka uvádí, že nejsou schopni zhodnotit (oznámkovat) činnost ústředních orgánů Junáka (Náčelnictva Junáka a Výkonné rady Junáka).

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 3/2012)

Generace v Junáku:

Junák je zajímavým společenstvím lidí, na jehož činnosti se podílí všechny současně žijící generace s jejich různými historickými zkušenostmi.

„Poválečná generace“

Generace, která prošla skautingem těsně po válce (v některých případech ještě před ní). Mnozí následně byli za příslušnost ke skautskému hnutí perzekvováni nastupujícím komunismem. Obnovovali skauting v roce 1968.

71–100 let

„Generace pražského jara“

Obnovovali skauting v roce 1968 jako dospělí, ale patří sem i ti, kteří v této době skautingem prošli jako děti. Stále živý je spor v rámci této generace o tehdejší likvidaci Junáka. Část této generace po roce 1989 založila vlastní organizace. Dosud tvoří přibližně 10 % všech členů a ve velké míře vedou střediska. Tahouni Kmeny dospělých.

51–70 let

„Ztracená generace“

Zažili skauting pouze v ilegálních formách nebo vůbec ne a na činnosti Junáka se začali podílet až po roce 1989. V Junáku početně slabá generace, zároveň se ale jedná o členy na vrcholu produktivních sil.

36–50 let

„První svobodná generace“

Prošli částečně nebo úplně skautskou výchovou, případně naskočili jako roveři nebo jako činovníci ve velmi mladém věku. Konflikt s předchozími generacemi o moderní podobu skautingu. Charakteristické jsou velké roverské komunity, které hrály alternativu k tradičním komunitám na středisku nebo u vedení oddílů. Z původních roverských kmenů vznikají první „nové“ kluby dospělých.

26–35 let

„Současná generace“

Zpravidla prošli kompletně skautskou výchovou. Zažívají „normální“ realitu předávání funkcí v oddílech nebo na střediscích. Spíše než v oficiálních roverských kmenech fungují v neoficiálních roverských komunitách, které mají za základ programu pomáhání u oddílů. Z roveringu se stala spíše doplňková odpočinková aktivita k vedení oddílů, které je vnímáno jako služba. Tato generace již vyrůstá v podmínkách vyvíjející se demokracie, je jazykově vybavená. Její příslušníci se méně zajímají o převzetí čínovnických funkcí ve vyšších složkách organizační struktury Junáka.

18–25 let

Vybrané vnější faktory

12 let

Velká konkurence v oblasti volnočasových aktivit

Snižuje se věk, kdy děti vstupují do kroužků. Pokud děti nevstoupí do Junáka do určitého věku, je složité je oslovit, protože už jsou zaháčkované jinde. Obecný trend je snižování věkové hranice, kdy děti mají o volnočasové aktivity zájem. Dnes se kritický věk pohybuje kolem 12 let.

(ZDROJ: VÝZKUM HODNOTOVÝCH ORIENTACÍ DĚTÍ 6–15 LET)

Charakter konkurence pro skauting

Největší konkurence pro skauting je ve středně velkých sídlech. Menší pak ve velkých městech, kde je více dětí na málem prostoru, a v malých obcích, kde je naopak menší nabídka dalších aktivit. 69 % respondentů z řad vedoucích oddílů se domnívá, že skauting má v místě jejich působení velkou konkurenci. Největší konkurenci představují sportovní kroužky (uvádí je 48 % respondentů).

(ZDROJ: SONDY DO SKAUTSKÉHO SVĚTA 2/2012)

69 %

pozitivní
dojem

Pozitivní vztah společnosti ke skautingu

Mladí lidé skauting stále obecně nejvíce spojují s pobytem v přírodě a se staráním se o přírodu. Dále pak s obecnými pojmy, jako je slušnost, čestnost, a to až v naivním slova smyslu. Celkový obraz skautingu mezi mladými lidmi je ale pozitivní. Členství v Junáku určitě není diskvalifikující, naopak je vnímáno spíše pozitivně. Ovšem platí, že společnost spíše nezná současný celkový rozsah aktivit spojených se skautingem.

(ZDROJ: TRU STUDY – OTÁZKY O SKAUTINGU)

celoživotní učení

Proměna ve znalostní společnost

Výchova a vzdělání přestalo být orientované na konkrétní návyky a předávání konkrétních znalostí. Hlavním se stává samotná schopnost a ochota se stále učit. Znalosti rychle zastarávají.

Lidé již nemohou očekávat, že celý život stráví v jedné oblasti zaměstnání či dokonce na jednom místě. Jejich profesní dráha se bude nepředvídatelně měnit, budou potřebovat dovednosti pro zaměstnání, která dnes možná ještě ani neexistují. Úspěch jednotlivce ve znalostní společnosti a hospodářství založeném na učení bude vyžadovat schopnost neustále se v životě různými způsoby učit a schopnost rychle a efektivně se přizpůsobovat měnícím se situacím. Pokud má skauting připravovat děti na život v moderním světě, musí je nasměrovat k celoživotnímu učení.

(ZDROJ: METODICKÝ PORTÁL, [HTTP://RVPCZ/L](http://rvp.cz/l))

Postupující globalizace

V našem kulturním okruhu se zkracují vzdálenosti, účinně prospěšní můžeme být nejen v našem nejbližším okolí. Dochází k určitému zamlžení pojmů, se kterými skauting v minulosti významně pracoval: vlast, národ, kultura národa. Jsme obyvateli nejen ČR, ale i Evropané, obyvatelé světa.

(ZDROJ: JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH 2012)

zamlžení pojmů

nedůvěra v politiku

Občanství

Mezi mladými lidmi přetrvává, a spíše se dále prohlubuje, nedůvěra v politiku jako nástroj k utváření veřejného prostoru. Mladí lidé jsou schopní problémy veřejného prostoru pojmenovat, ale např. až 80 % středoškoláků nevěří příliš tomu, že s nimi mohou aktivně něco dělat.

(ZDROJ: JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH 2012)

Virtuální světy a konektivita

Velké množství komunikace se odehrává virtuálně bez osobního kontaktu. Moderní technologie razantně pronikají do všedního života a rychle se rozvíjejí. Největším přáním dnešních dětí je chytrý telefon, který je symbolem propojení se světem a možnosti být neustále v kontaktu.

99 % dnešních dětí a mladých lidí má k dispozici mobilní telefon. Rodiče vyžadují, aby děti měly mobilní telefon neustále zapnutý u sebe. Novým fenoménem jsou sociální sítě, kde dochází k výměně informací v podstatě v reálném čase. Ještě před pár lety byly sociální sítě doménou mladých lidí, dnes se v jejich rámci pohybují všechny generace.

(ZDROJ: TRU STUDY 2012)

99 %

SWOT analýza

Analýza SWOT¹ je metodou, která se využívá k přehlednému pojmenování východisek k dalšímu strategickému přemýšlení. Umožňuje nahlédnout na stávající situaci Junáka z různých perspektiv. Jaké jsou naše silné a slabé stránky? Jaké máme příležitosti a co nás ohrožuje? Pro potřeby tohoto materiálu uvádíme body, které v několika kolech diskuzí dostaly od zúčastněných nejvyšší prioritu.

- » Rostoucí počet členů a důvěryhodnost našich aktivit.
- » Schopnost zásadně ovlivnit legislativní proces a zákony, které se nás týkají.
- » Celospolečensky známá značka.
- » Velké zájemství dobrovolníků všech generací.
- » Stabilita organizace, jasně popsaná organizační struktura a řídicí procesy.
- » Demokratický princip při řízení organizace.
- » Vyrovnané hospodaření a schopnost vytvářet rezervy.
- » Benefity pro členy (např. STS).
- » Působnost na celém území ČR, ve všech regionech a v celém rozpětí velikosti sídel.
- » Schopnost vlastními silami vzdělávat činovníky.
- » Rozšiřující se okruh těch, kdo zažili skauting a zpětně jej podporují.
- » Zvyšující se počet civilních odborníků v členské základně Junáka.
- » Hotový rámec výchovného programu pro všechny výchovné kategorie.
- » Fungující nastavení odpovědnosti a pravomocí v oblasti hospodaření.
- » Schopnost rychle se mobilizovat a být k dispozici místním samosprávám v krizových situacích (např. povodně).

- » Nedostatek schopných činovníků, kteří jsou ochotni vykonávat funkce ve vyšších organizačních jednotkách.
- » Slabá úroveň finančního řízení a kontroly na všech úrovních organizační struktury.
- » Příliš jednosměrná komunikace, málo kanálů na předávání informací z nižších organizačních jednotek do vyšších.
- » Malá zpětná vazba z hnutí k jednotlivým krokům ústředních orgánů.
- » Nedostatek nástrojů na předávání příkladů dobré praxe.
- » Neexistuje koncept vzdělávání střediskových vůdců ani činovníků vyšších organizačních jednotek.
- » Nemáme systém předávání klíčových funkcí v ústředních orgánech, některé funkce jsou příliš spjaté s konkrétní osobou.
- » Ve většině dětských oddílů nefunguje klíčový prvek skautingu: družinový systém.
- » Nefunguje síť výchovných zpravodajů.
- » Malý dohled Junáka nad kvalitou vzdělávacích akcí.
- » Ve středních a menších městech problém s odchody na VŠ.
- » Chybí vize celkového ukotvení dospělých v Junáku.
- » Velká závislost na dotacích a malá schopnost fundraisingu.

1 Podle anglického „Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats“.

O

příležitosti

- » Členství v České radě dětí a mládeže (ČRD M) a uplatňování vlivu v rámci ní.
- » Členství v mezinárodních organizacích.
- » Získávání prostředků z nestátních zdrojů (nadace, fondy, strategická partnerství v komerčním sektoru, soukromí dárci, zahraniční zdroje).
- » Využití společenských kontaktů těch, kdo v minulosti prošli skautingem a dále jej podporují.
- » Neustále rostoucí dobrá zkušenost se skautingem.
- » Převažující náklonnost místních samospráv ke skautingu.
- » Dlouhodobé vazby v médiích, které o nás informují.
- » Zapojení rodičů dětí do aktivit Junáka.
- » Zapojení bývalých členů do aktivit Junáka.
- » Zahraniční zdroje financí pro Junáka.
- » Dobrá image u poskytovatelů zdrojů – veřejných i soukromých.

T

hrozby

- » Minimální zpětná vazba k celkovému působení Junáka ve společnosti.
- » Neschopnost vstřebávat a reagovat na nové trendy v oblasti pedagogiky a jiných souvisejících vědách (např. psychologie, sociologie, andragogika).
- » Neschopnost inspirovat se dobrou praxí z jiných organizací v místním i mezinárodním měřítku.
- » Změna legislativních rámců, které ovlivňují činnost Junáka .
- » Neexistence jednoznačné značky, zmatení veřejnosti používáním pojmů Skaut / Junák a symbolů logo / znak.
- » Mediální kauzy o zneužívání dětských členů Junáka dospělými.
- » Snižování věku, kdy děti ztrácejí zájem o organizované volnočasové aktivity, konkurenční boj o velmi mladé děti, předškoláky.
- » Společenský tlak na „spotřebnost“ skautského programu a jeho vyprazdňování.
- » Přizpůsobování se společenským tlakům a standardům na úkor kvality programu.

Strategický dokument

Obsah

- 1/ Úvod: str. 20
- 2/ Základní kameny: str. 21–22
- 3/ Vize Junáka do roku 2022: str. 23–25
- 4/ Záměry a prioritní témata: str. 26–40
- 5/ Závěrem: str. 41

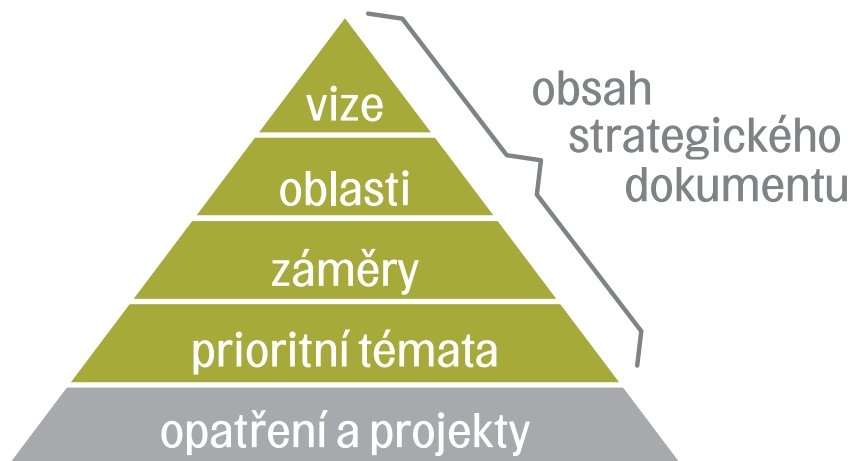
Úvod

Strategický dokument má svoji vnitřní strukturu, která směřuje od nejobecnějšího ke konkrétnímu. Začínáme připomenutím základních kamenů, které jsou pro nás v podstatě neměnné.

O základní kameny opíráme náš pohled do budoucna, naši *Vizi Junáka do roku 2022*. Vize popisuje obecný rámec strategie a pojmenovává její hlavní oblasti.

Tyto oblasti vize se dále dělí na tzv. **záměry**. Ty mají podobu přacíh vět. Říkají, čeho chceme v určitém časovém horizontu dosáhnout, jaké změny chceme docílit.

Ke každému záměru je možné přistoupit nepřeberným množstvím způsobů. Proto strategie obsahuje u každého záměru prioritní témata, skrze která se budeme snažit záměry naplnit. Dokument, který předkládáme, obsahuje úplný výčet témat, kterým se chceme věnovat, a jejich rozpracování v podobě ideálního stavu za 8 let (*vyznačeného kurzívou*).

Základní kameny

Posláním Junáka je podporovat rozvoj osobnosti mladých lidí, jejich duchovních, mravních, intelektuálních, sociálních a tělesných schopností tak, aby byli po celý život připraveni plnit povinnosti k sobě samým, bližním, vlasti, přírodě a celému lidskému společenství v souladu s principy a metodami, stanovenými zakladatelem skautského hnutí, lordem Baden Powellem.

(ZDROJ: STANOVY JUNÁKA)

Skautské hnutí je založeno na třech základních principech:

- 1/** povinnost k Bohu, chápáná jako povinnost hledat v životě vyšší hodnoty než materiální;
- 2/** povinnost vůči ostatním, chápáná jako věrnost své vlasti, která je v souladu s úsilím o mír, o vzájemné pochopení a spolupráci mezi lidmi, národy a různými sociálními skupinami; je pojata jako závazek účastnit se na rozvoji společnosti, jako úcta a láska prokazovaná bližním a přírodě;
- 3/** povinnost vůči sobě, chápáná jako odpovědnost za rozvoj sebe sama.

(ZDROJ: STANOVY JUNÁKA)

Skautský zákon zní:

1/ Skaut je pravdomluvný	7/ Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců
2/ Skaut je věrný a oddaný	8/ Skaut je veselý a myslí
3/ Skaut je prospěšný a pomáhá jiným	9/ Skaut je hospodárny
4/ Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta	10/ Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích
5/ Skaut je zdvořilý	Dívky a ženy, členky Junáka, používají znění v ženském rodě.
6/ Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských	

(ZDROJ: STANOVY JUNÁKA)

Skautský slib zní:

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe:

- 1/ sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,
- 2/ plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,
- 3/ duší i tělem být připraven pomáhat vlasti i bližním.

K tomu mi dopomáhej Bůh. *(Dodatek pro věřící)*

(ZDROJ: STANOVY JUNÁKA)

Inspirovat skautingem

Vize Junáka do roku 2022

Jak jsme na tom?

Daří se nám! Od roku 2006 roste počet členů. Zvyšuje se počet dětí, které vstupují do oddílů a daří se více dětí u skautingu dlouhodobě udržet. Některé oddíly zanikají, ale vznikají oddíly nové. Junák získává novou oporu v generacích dospělých, kteří prožili skauting v 90. letech. Ačkoli je Junák názorově pestrý, drží pevně pohromadě. Udržujeme skauting nenákladný a tím i široce dostupný. Máme nově vytvořené nástroje programu pro všechny výchovné kategorie, dále je rozvíjíme a postupně je zavádíme do praxe. Funguje celá řada vzdělávacích akcí, kterými projde ročně několik stovek nových činovníků ochotných věnovat dobrovolně svůj čas práci s mládeží. Tato a další fakta podtrhují, že Junák je v jádru zdravou organizací.

Narážíme jistě i na mnohá úskalí. Někdy nejdou věci tak rychle, jak bychom si představovali. Ne všechny dobré nápady, které máme, lze okamžitě realizovat. V některých regionech je dětí i ochotných dobrovolníků méně. Stále méně se nám daří pro skauting oslovovat děti v tradičním skautském věku 11–15 let. Narážíme na nedostatek vnitřní motivace k činovnícké práci. Máme se v čem zlepšovat!

To dobré ale převažuje. Po letech, kdy zájem o skauting spíše upadal, máme opět pevnou půdu pod nohama. Otevírají se před námi nové možnosti. Je ten správný čas se trochu pozastavit a přemýšlet o budoucnosti hnutí, které společně utváříme.

Inspirovat skautingem

Hodnoty obsažené ve skautském zákoně, ke kterým se složením slibu hlásí každoročně tisíce nových skautů a skautek, zůstávají základem naší práce. Nadále věříme, že svět může být lepší skrze každého z nás právě tehdy, pokud dokážeme s veselou myslí plnit povinnosti k sobě, k bližním a k hodnotám, které nás přesahují.

Svět kolem nás se překotně vyvíjí. Staví před nás stále nové výzvy, které musíme umět pojmenovat. Ocitáme se v konkurenčním prostředí, zážitek se stává spotřebním zbožím. Technologie nám umož-

ňují dříve nepředstavitelné věci, ale také díky nim ztrácíme schopnost koncentrovat se na to, co je důležité. Stále více rodin se rozpadá a mění se způsob prožívání dětství. Na tyto a mnoho dalších fenoménů dneška musíme umět reagovat.

Budme v oblasti výchovy uznávanými odborníky. Disponujme potřebnými schopnostmi a znalostmi. Nabízejme to, co se v životě dnešní společnosti stává stále vzácnějším: možnost navázat trvalá přátelství, opravdový kontakt s krásou přírody a výchovu k aktivnímu občanství.

Stoletá tradice skautingu nás zavazuje. Dává nám oporu a můžeme být hrdí na to, že jsme její součástí. Budme vnímaví k současnosti a předvídaví v pohledu do budoucna. Hledejme nové cesty k srdcím a myslím dnešních generací dětí a mladých lidí. Inspirujme svět okolo nás každodenním prožíváním skautského zákona a jedinečností skautské výchovy. Inspirujme skautingem.

Pojďme společně inspirovat svět kolem nás a naplnit následující vizi Junáka do roku 2022:

- 1** Junák bude odborníkem v oblasti výchovy a bude tak široce vnímán.
  - 1.1.** Chceme, aby Junák opíral svoji činnost o základní principy a hodnoty skautingu a usiloval o jejich všeobecnou srozumitelnost.
  - 1.2.** Chceme, aby Junák oslovoval děti a mladé lidi kvalitním, aktuálním a poutavým programem.
  - 1.3.** Chceme, aby Junák byl aktivní v celospolečenské i odborné debatě o výchově.

- 2** Junák bude pevně ukotven ve fungování moderní společnosti a bude přispívat k jejímu demokratickému rozvoji.
  - 2.1.** Chceme, aby Junák svým působením ovlivňoval životní styl a hodnotovou orientaci společnosti a byl jí vnímán jako nezpochybnitelný přínos.
  - 2.2.** Chceme, aby Junák byl ve společnosti známý a rozpoznatelný.

2.3. Chceme, aby Junák udržoval přátelská, živá a dlouhodobá partnerství s jinými organizacemi a pro jeho činnost důležitými institucemi.

3 Junák bude rozrůstající se, pestré a živé společenství lidí.

3.1. Chceme, aby se členové Junáka bez ohledu na věk zajímali o jeho minulost i budoucnost a měli pocit sounáležitosti.

3.2. Chceme, aby Junák byl přínosným členem světového skautského společenství a zároveň z něj čerpal inspiraci.

3.3. Chceme, aby Junák byl co nejotevřenější všem zájemcům o skauting a dokázal být solidární se slabšími.

4 Junák bude dobře fungující organizací, která poskytuje dostatečné zázemí svým členům.

4.1. Chceme, aby Junák měl přiměřenou organizační strukturu, efektivní řízení a úsporně nakládal s lidskými i finančními zdroji.

4.2. Chceme, aby Junák uměl zhodnotit výsledky své práce a působení.

4.3. Chceme, aby členové Junáka měli dostatek odpovídajících informací.

5 Junák bude plně využívat potenciál dospělých členů.

5.1. Chceme, aby Junák měl pro svoje výchovné úsilí dostatek činovníků i dalších dobrovolníků.

5.2. Chceme, aby činovníci a dobrovolníci v Junáku měli dostatek příležitostí ke vzdělávání.

5.3. Chceme, aby se činovníci a dobrovolníci v Junáku cítili docenění a motivovaní.

Záměry a prioritní témata

Vize Junáka do roku 2022 stanovuje pět základních oblastí. Ty dále na následujících stránkách rozpracováváme do záměrů a prioritních témat, abychom co nejpodrobněji představili žádoucí vývoj v různých rozměrech fungování Junáka.

- 1 Junák bude odborníkem v oblasti výchovy a bude tak široce vnímán.

Skauting vznikl jako burcující výchovný směr. Oslovoval nejen děti a mladé lidi, ale i pedagogy. Dokázal rozpoznat specifické potřeby dětí a mladých lidí v době, kdy vývojová psychologie jako věda ještě zdaleka nebyla formulovaná. Snažme se navázat na tuto tradici. Buďme odborníky v práci s mládeží a buďme tak široce vnímáni. Učiňme ze skautingu hnutí, které inspiruje schopností znát potřeby mládeže, přijímat i vytvářet nové pedagogické trendy.

- 1.1.** Chceme, aby Junák opíral svoji činnost o základní principy a hodnoty skautingu a usiloval o jejich všeobecnou srozumitelnost.

1.1.1. Srozumitelnost skautingu

Myšlenkové základy skautingu budou formulovány srozumitelným, dnešním jazykem.

Po řádných diskuzích (ne)byla provedena revize znění textů vztahujících se k myšlenkovým základům skautingu (slib, zákon, ...). Případné změny textů jsou všeobecně přijímány hnutím. Byly upraveny všechny související dokumenty i metodiky.

1.1.2. Skautská výchovná metoda

Zajistíme plné porozumění prvkům skautské výchovné metody a kladme důraz na pečlivé užívání jejích prvků v programu oddílů.

Na různých platformách proběhly diskuze o skautské výchovné metodě a práci s ní. Skautská výchovná metoda je vedoucím známá a rozumí jí, v oddílech je běžně používána. Jsme schopni poskytnout zpětnou vazbu k užívání skautské výchovné metody.

1.2. Chceme, aby Junák oslovoval děti a mladé lidi kvalitním, aktuálním a poutavým programem.

1.2.1. Rozvoj, aktualizace a podpora výchovného programu

Mějme nástroje, díky kterým budeme schopni znát a sledovat potřeby dětí a mladých lidí a zohledňovat je v našem výchovném úsilí.

Existují způsoby, kterými pravidelně v žádoucích intervalech zjišťujeme změny v potřebách a životním stylu dětí. Máme k dispozici srozumitelné a použitelné výstupy, které jsou členům hnutí dostupné. Skautský výchovný program je na základě těchto výstupů pravidelně revidován.

1.2.2. Příroda a pobyt v ní

Usilujme o to, aby skauting i nadále posiloval úctu k přírodě a učil, jak se v přírodě chovat. Přírodu využíváme jako prostředí k učení soběstačnosti a výchovy charakteru.

Aktivní pobyt v přírodě je klíčovou součástí procesu učení dětí i v běžném programu. Táboření je stálou součástí programu oddílů. Oddíly se často pohybují v přírodě, která není pouze kulisou našeho programu, ale vnímáme ji jako hodnotu samu o sobě.

1.2.3. Fungování družinového systému

Posilme fungování družinového systému jako základního stavebního kamene skautské výchovné metody, podpořme vzdělávání rádců.

Družinový systém využívá většina oddílů, fungují oddílové rady (i s rádci), stále existuje metodická podpora a kvalitní vzdělávání rádců, družinový systém je běžnou součástí osnov vzdělávacích akcí.

1.2.4. Podpora roverské výchovné kategorie

Zaměřme se na udržení většího množství členů v roverské výchovné kategorii a rozvíjme její programovou náplň.

Je zaveden roverský výchovný program, který odpovídá potřebám a roli této výchovné kategorie v Junáku, a kterého využívá většina členské základny v roverském věku.

1.3. Chceme, aby Junák byl aktivní v celospolečenské i odborné debatě o výchově.

1.3.1. Živá debata o výchově

Iniciujme a podporujme trvalou debatu o skautské výchově na všech úrovních organizace.

Existuje komunikační platforma, kde vedeme průběžnou debatu o výchově, výstupy z debat jsou využívány při změnách v programu a v přípravě metodik. Do diskuze se zapojuje velké množství činovníků.

1.3.2. Podpora činnosti výchovných zpravodajů

Vybudujme síť aktivních výchovných zpravodajů (VZ) na všech úrovních organizace. Definujme jasně poslání VZ jako podpory oddílových vůdců na poli výchovném, vzdělávacím a personálním. Připravme přímou podporu výchovných zpravodajů – metodika, setkávání, koučování. Funkce výchovného zpravodaje bude prestižní a jeho působení se kladně promítne na kvalitě oddílové činnosti.

Junák má stabilní a širokou síť výchovných zpravodajů, jako metodických a personálních pomocníků vůdců oddílů. Existují náplň činnosti, pravidelné možnosti setkávání a další přímá podpora, zpětná vazba na činnost VZ i na projekty podpory. Zpravodajové mají zjevný přínos pro střediska i oddíly. Daří se příprava nástupců i předávání funkcí v rámci organizačních jednotek.

1.3.3. Spolupráce v oblasti výchovy

Zasadme se o to, aby skauting byl hnutím, které dokáže nejen přijímat, ale i utvářet nové trendy v oblasti výchovy. Budme schopní spolupracovat s odbornými institucemi, které se výchovou zabývají.

Junák udržuje živá partnerství s institucemi, které se zabývají výchovou, jsme aktivní v diskuzích v oblasti výchovy. Spolupracujeme s akademickou sférou, jsme schopni zadávat smysluplná témata závěrečných prací.

2 Junák bude pevně ukotven ve fungování moderní společnosti a bude přispívat k jejímu demokratickému rozvoji.

Skautingu se nejlépe daří v demokratickém prostředí. Naše zkušenost s totalitou by nás a svět kolem nás měla inspirovat k usilování o demokracii. Važme si toho, že můžeme fungovat ve svobodném prostředí. Promítejme principy demokracie ve výchovném úsilí. Povzbuzujme naše členy k aktivnímu občanství. Vytvářejme takové vztahy a vazby, které nám přiměřeným způsobem umožní zasahovat do veřejného dění. Sledujme, kam směřuje společnost, jaké problémy řeší, a budme ochotni i odborně připraveni jí pomáhat.

2.1. Chceme, aby Junák svým působením ovlivňoval životní styl a hodnotovou orientaci společnosti a byl jí vnímán jako nezpochybnitelný přínos.

2.1.1. Aktivní občanství

Vedme skautky a skauty k aktivnímu občanství. Vychovávejme budoucí vůdčí osobnosti, které svoji společenskou činnost opírají o hodnoty obsažené ve skautském zákoně.

Aktivní občanství je zavedené téma v Junáku s bohatou škálou programů a zkušeností. Stalo se samozřejmou součástí skautské výchovy. Činovníci se aktivně zapojují do občanských iniciativ a aktivit ve svém okolí. Mnozí se stávají jejich vůdčími osobnostmi.

2.1.2. Komentování společenských otázek

Vytvářejme podporu a prostředí pro kompetentní vyjadřování činovníků Junáka k aktuálním společenským otázkám a posilujme význam našeho sdělení v očích veřejnosti.

Usilujeme o to, aby jednotky Junáka sledovaly aktuální dění v místě svého působení a způsobem, který je přiměřený poslání Junáka, se vyjadřovaly ke společenským otázkám.

2.1.3. Zvyšování odbornosti organizace

Posilujme fungování odborů při VRJ a pracujme s dalšími možnými formáty využití odborníků ve prospěch skautingu.

Odborníci z řad skautských činovníků, bývalých členů i veřejnosti jsou aktivně oslovováni k zapojení do odborů, pracovních skupin a odborných panelů. Spolupracujeme s akademickou sférou. Odbory a pracovní skupiny mají jasně definované role, náplň činnosti a kompetence.

2.2. Chceme, aby Junák byl ve společnosti známý a rozpoznatelný.

2.2.1. Prezentace skautingu na veřejnosti

Rozšiřujeme na všech úrovních organizace i mimo organizaci povědomí o skautingu, jeho hodnotách a přínosu pro společnost. Posilujeme jeho dobré jméno, rozšiřujeme dobrou zkušenost se skautingem.

Činovníci na všech úrovních organizace umí mluvit o skautingu a zkušenosti s ním způsobem odpovídajícím situaci a věku příjemce sdělení. Veřejnost zná skauting a hodnoty, ke kterým vede děti a mládež. Skauting je viditelně přítomen ve společnosti a je nezaměnitelný.

2.2.2. Obraz skautingu u dětí

Zasadíme se o to, aby děti vnímaly skauting jako činnost, která je pro ně zajímavá, inspirativní a lákavá.

Skauti předávají pozitivní zkušenost se skautingem v okruhu svých kamarádů a přátel. Děti-neskauti ví, co je to skauting, a mají k němu pozitivní vztah (byť nejsou samy členy organizace).

2.3. Chceme, aby Junák udržoval přátelská, živá a dlouhodobá partnerství s jinými organizacemi a pro jeho činnost důležitými institucemi.

2.3.1. Spolupráce se samosprávami

Vytvářejme dobré a trvalé vztahy se státní správou a místními samosprávami.

Komunikace a spolupráce s institucemi samosprávy je samozřejmá na všech úrovních organizace a je oboustranně přínosná.

2.3.2. Spolupráce se školami a školkami

Rozvíjíme spolupráci se školami, školkami a školními družinami, jako místy, kde můžeme šířit dobré jméno skautingu a získávat (budoucí) nováčky.

Střediska a oddíly dlouhodobě spolupracují se školkami a školami. Tato spolupráce je oboustranně přínosná a naše činnost je vedením škol hodnocena pozitivně.

2.3.3. Spolupráce s organizacemi

Angažujeme se v platformách, kde členství bude přínosem pro rozvoj skautingu. Vytvářejme, udržujeme a posilujeme partnerství s jinými organizacemi.

Junák dlouhodobě spolupracuje s vybranými organizacemi. Tato spolupráce má synergický efekt a partneři spolupráci hodnotí přínosně. Junák je silným partnerem při spolupráci organizací v oblasti práce s mládeží.

3 Junák bude rozrůstající se, pestré a živé společenství lidí.

Junák je početně se rozrůstající společenství lidí, kteří přes různorodost názorů táhnou za jeden provaz. Junák je příkladem možného soužití a spolupráce různých generací. Inspirujme svět okolo nás tím, že jsme schopni vytvářet přátelské vztahy, spolupracovat, dávat a přijímat zpětnou vazbu.

3.1. Chceme, aby se členové Junáka bez ohledu na věk zajímali o jeho minulost i budoucnost a měli pocit sounáležitosti.

3.1.1. Spolupráce oddílů napříč věkovými kategoriemi

Usilujeme o intenzivnější spolupráci oddílů mladších členů napříč výchovnými kategoriemi.

Oddíly mladších členů pořádají společné akce a posilují tak spolupráci i budování společenství napříč výchovnými kategoriemi, což napomáhá hladšímu přechodu mezi jednotlivými výchovnými kategoriemi.

3.1.2. Společenství kolem středisek

Pracujeme na vytváření fungujícího a živého společenství lidí kolem středisek.

Kolem středisek fungují společenství aktivních podporovatelů skautingu, od rodičů mladších členů přes bývalé členy až po příznivce skautingu. Středisko pro ně pořádá akce a získává v těchto společenstvích velkou podporu v oblasti financování, administrativy, PR, spolupráce s úřady apod.

3.1.3. Spolupráce oddílů mladších členů s Kluby dospělých

Využijme zkušeností Klubů dospělých ve prospěch mládeže. Aktivně vytvářejme prostor pro setkávání a vzájemné obohacování dospělých a mladších členů.

Kluby dospělých fungují ve prospěch oddílů mladších členů. Na společných akcích dochází ke vzájemnému sdílení zkušeností a názorů. KD jsou vnímány jako důležitá složka organizace.

3.1.4. Sounáležitost

Budujeme ve členech pocit sounáležitosti se skautským hnutím.

Členové Junáka mají pocit sounáležitosti se skautským hnutím. Všichni členové se hrdě hlásí ke skautingu.

3.1.5. Vědomí kontinuity

Udržujeme mezi členy Junáka vědomí toho, jak skauting vznikl, jaká je jeho minulost a přítomnost a vytvářejme prostor k přemýšlení o budoucnosti.

Starší členové aktivně předávají mladším členům povědomí o tradici skautingu. Téma tradice skautingu se objevuje ve skautských časopisech a jiných komunikačních kanálech.

3.2. Chceme, aby Junák byl přínosným členem světového skautského společenství a zároveň z něj čerpal inspiraci.

3.2.1. Mezinárodní skauting pro mladší členy

Zprostředkováváme dětem a mladým lidem zkušenost se skautingem v zahraničí.

Dlouhodobě vzrůstá počet dětí, které se zúčastnily mezinárodní akce.

3.2.2. Mezinárodní skauting pro činovníky

Zprostředkováváme činovníkům zkušenost se skautingem v zahraničí.

Junák je aktivní na mezinárodním poli a využívá zkušeností i námětů ze zahraničí. Dlouhodobě vzrůstá počet dospělých, kteří se zúčastnili mezinárodní akce. Jejich zkušenosti jsou dále předávány a pracuje se s nimi.

3.3. Chceme, aby Junák byl co nejotevřenější všem zájemcům o skauting a dokázal být solidární se slabšími.

3.3.1. Solidarita

Podporujeme u našich členů solidaritu se slabšími a konání dobrých skutků ve prospěch potřebných.

Junák podporuje vnímání solidarity u svých členů prostřednictvím pořádání charitativních akcí a aktivitami, které pomáhají potřebným. Dospělí členové Junáka se zapojují do pomoci při živelných pohromách a do humanitárních projektů (i ve spolupráci s jinými organizacemi).

3.3.2. Otevřenost

Zajistíme fungující a dostupnou podporu vedoucích při práci se znevýhodněnými dětmi. Budme otevřeni co největšímu spektru zájemců o skauting, včetně znevýhodněných a sociálně slabších jedinců.

Jsme připraveni na situaci, kdy o možnost být v oddíle žádají děti se specifickými potřebami, umíme na to reagovat. Nedostatek finančních prostředků není překážkou pro vstup do oddílu.

3.3.3 Zakládání nových oddílů

Podporujeme vznik nových oddílů v místech, kde skauting dosud nefunguje.

Máme přehled o tom, kde neexistuje skautská činnost a jsme schopni v těchto místech iniciovat vznik nových oddílů. Dokážeme motivovat k zakládání nových oddílů činovníky v Junáku.

4 Junák bude dobře fungující organizací, která poskytuje dostatečné zázemí svým členům.

Junák disponuje mnoha různými zdroji, s jeho řízením a plynulým fungováním je spojena nezbytná administrativa. Usilujeme o to, aby tato administrativa byla funkční a vždy přiměřená našemu výchovnému úsilí. Budme schopni plánovat naši činnost, a také zhodnotit, jak se nám daří.

4.1. Chceme, aby Junák měl přiměřenou organizační strukturu, efektivní řízení a úsporně nakládal s lidskými i finančními zdroji.

4.1.1. Uspořádání a řízení organizační struktury Junáka

Přizpůsobme organizační strukturu a její řízení tak, aby byla přiměřená počtu členů a zároveň flexibilně schopná se přizpůsobit potenciálu rostoucího počtu členů a lidí hlásících se ke skautingu.

Počet organizačních jednotek (OJ) Junáka odpovídá počtu jeho členů. Jsme počtem OJ schopni reagovat na možný nárůst i pokles členské základny. Umíme zakládat nové OJ v místech, kde ještě nepůsobíme. Víme jakou roli hrají OJ v různých úrovních organizační struktury a OJ tuto roli plní.

4.1.2. Úloha ústředí Junáka v rámci organizace

Definujeme podrobně naše očekávání od ústředních orgánů, jejich představitelů a kanceláře ústředí Junáka.

Ústřední orgány plní své role, které odrážejí očekávání členů Junáka. Členové Junáka sledují činnost ústředních orgánů a mají možnost vyslovit zpětnou vazbu. Představitelé ústředních orgánů pravidelně vysvětlují svoje kroky a představují svoje záměry. Junák má profesionálně řízenou kancelář ústředí, s dostatečnou kapacitou na prováděnou agendu, která je schopna pracovat s dobrovolníky.

4.1.3. Soběstačnost a fundraising

Využívejme rozsáhlého pozitivního působení Junáka ve společnosti k získávání finančních prostředků a dalších zdrojů pro naši činnost, staňme se méně závislími na prostředcích od státu.

Junák dlouhodobě buduje síť vztahů, která mu umožňuje využívat grantové i jiné fundraisingové příležitosti. Stát Junáka stabilně podporuje, ale Junák není na jeho podpoře závislý. Usilujeme dlouhodobě o trvale udržitelné vlastnictví nemovitostí.

4.1.4. Hospodaření a kontrola

Zvyšme kvalitu hospodaření organizačních jednotek, včetně kontrolních mechanismů.

Junák má dostatek kompetentních číovníků, kteří se věnují hospodaření organizačních jednotek a jeho kontrole v rámci revizních komisí.

4.1.5. Získávání nemovitostí

Pro stabilitu naší činnosti získávejme do vlastnictví nezbytné nemovitosti, ve kterých se odehrává náš program, a vytvářejme pro to podporu.

Junák rozšiřuje vlastnictví nemovitostí na všech úrovních organizační struktury. Usilujeme kontinuálně o to, abychom z hlediska prostor, ve kterých se odehrává naše činnost, byli maximálně nezávislí.

4.2. Chceme, aby Junák uměl zhodnotit výsledky své práce a působení.

4.2.1. Hodnocení kvality

Budme schopní poskytnout zpětnou vazbu k fungování organizačních jednotek na všech úrovních organizace.

Junák má a využívá nástroj k hodnocení kvality činnosti oddílů i organizačních jednotek. Ústřední orgány získávají průběžně zpětnou vazbu na svoji činnost od nižších jednotek organizační struktury.

4.2.2. Dlouhodobé plánování organizačních jednotek

Budme schopni na všech úrovních organizační struktury dlouhodobě plánovat.

Téma dlouhodobého plánování je běžnou součástí praxe organizačních jednotek. Jsme schopni na všech úrovních organizační struktury zohlednit dlouhodobou strategii Junáka. Sledujeme na všech úrovních organizační struktury místní podmínky a reagujeme na ně dlouhodobým plánem.

4.3. Chceme, aby členové Junáka měli dostatek odpovídajících informací.

4.3.1. Interní komunikace

Mějme dobrý systém k šíření interních informací.

Junák má dobře nastavený systém interní komunikace, informace jsou dostupné, přehledné a cílené. K šíření informací využíváme moderní technologie.

4.3.2. Přiměřenost administrativy

Usilujme o to, aby na OJ byly kladeny přiměřené administrativní nároky a administrativa byla k členům „přívětivá“.

Administrativa zabírá činovníkům minimum času a v případě nejasností existuje snadná možnost se poradit. SkautIS plní roli hlavního administrativního nástroje, který usnadňuje činovníkům jejich práci. Dle potřeb je průběžně rozvíjen.

5 Junák bude plně využívat potenciál dospělých členů.

Činnost Junáka byla vždy založena na práci mnoha dobrovolníků z řad dospívajících a dospělých. Ti představují jeho zásadní hybnou sílu. Umějme dobrovolníky i nadále oslovit. Ukazujme, že si práce dobrovolníků nesmírně vážíme, posilujme jejich vnitřní motivaci věnovat čas skautingu a hledejme nástroje odměňování. Inspirujme svět okolo nás tím, že skauting může být celoživotním zájmem, který člověka rozvíjí v každém věku a dává mu smysluplnou náplň volného času.

5.1. Chceme, aby Junák měl pro svoje výchovné úsilí dostatek činovníků i dalších dobrovolníků.

5.1.1. Výchova k nástupnictví

Podporujme výchovu nástupců.

Většina činovníků je na nové funkce cíleně připravována a na převzetí funkce spolupracuje se svým předchůdcem. Výchova k nástupnictví je standardně tématem vzdělávacích (postgraduálních) kurzů.

5.1.2. Zaměření na jednu funkci

Snažme se minimalizovat kumulaci funkcí u jednotlivých činovníků.

Je minimum činovníků, kteří kumulují řídicí funkce ve více organizačních jednotkách (OJ). Většina činovníků se naplno věnuje pouze jedné konkrétní funkci v některé OJ.

5.1.3. Zapojení odcházejících činovníků

Využívejme zkušenosti a schopnosti odcházejících činovníků nabídkou dalšího uplatnění v organizaci.

Činovníci při odchodu ze stálé funkce mají nabídky možností svého dalšího uplatnění i při menších pracích a projektech, většina činovníků zůstává aktivní i několik let po předání velké funkce (vedoucí oddílu, vedoucí střediska, apod.). Jejich další činnost je pro organizaci přínosem.

5.1.4. Personální zázemí střediska

Vytvářejme personální zázemí pro činovníky na úrovni středisek.

Kolem středisek existuje velké personální zázemí. V rámci možností jsou funkční Kluby dospělých či rodinného skautingu. Je funkční Klub přátel skautingu, oddíly a středisko jsou v aktivním kontaktu s bývalými členy i rodiči svých svěřenců.

5.2. Chceme, aby činovníci a dobrovolníci v Junáku měli dostatek příležitostí ke vzdělávání.

5.2.1. Ucelený a srozumitelný systém vzdělávání

Mějme přehledný a fungující systém vzdělávání činovníků navazující na vzdělávání rádců. Systém bude nastavený tak, aby se činovníci rozvíjeli postupně dle aktuálních požadavků činnosti, kterou dělají.

Existuje jednotný kompetenční profil s definovanou minimální a ideální úrovní kompetencí, jednotlivé úrovně na sebe navazují. Nový systém je přijat, existují k němu metodické podklady a je nastaven systém revizí a úprav.

5.2.2. Podpora vzdělavatelů

Připravme pro vzdělavatele metodiky napomáhající přípravě kvalitní vzdělávací akce, vytvořme jednoduché a přívětivé prostředí s pouze nutnou byrokracií.

Existuje aktualizovaný portál pro vzdělavatele, jenž slouží k podpoře vzdělavatelů, obsahuje metodiky, databázi programů a aktivit. Existuje aktuální databáze vzdělavatelů ochotných pomoci i mimo svoji domovskou vzdělávací akci.

5.2.3. Dostupné vzdělávání

Umožněme našim členům kvalitní, místně a časově dostupné vzdělání.

Existují časově nenáročné kvalitní kurzy s podporou distančních metod, byla provedena analýza jejich přínosu. Je sledována místní i finanční do-

stupnost akcí, kvalitní kvalifikační kurzy jsou ve všech regionech, nabídka je srovnatelná s poptávkou, zkoušky jsou dostupné po celý rok (i před prázdninami).

5.2.4. Vzdělanost hospodářských a organizačních činníků

Zvyšme vzdělanost činníků ve vedení organizačních jednotek (OJ), hospodářů, revizorů.

Existuje vzdělávání pro činníky rad OJ – vedoucí, hospodáře, revizory. Toto vzdělávání vede ke zjednodušení a zkvalitnění práce pro OJ a je hojně využíváno – většina činníků v radách OJ vzdělání má.

5.2.5. Řízení kvality vzdělávacích akcí

Usilujme o kvalitu vzdělávání a vytvořme nástroje pro řízení kvality vzdělávacích akcí.

Je vytvořen nástroj pro hodnocení kvality vzdělávacích akcí. Vzdělávací akce používají nástroj sebehodnocení. Kvalita vzdělávacích akcí dlouhodobě roste.

5.2.6. Informace o vzdělávání

Zpřístupněme činníkům informace o vzdělávacích akcích, aby si mohli zodpovědně vybírat vzdělávací akce podle svých potřeb.

Existuje přehledné a hojně využívané místo s informacemi o vzdělávacích akcích, které obsahuje relevantní informace pro výběr vzdělávací akce.

5.2.7. Skautské myšlenky ve vzdělávání

Kladme na všech vzdělávacích akcích důraz na rozvoj v oblasti skautských ideálů.

Na vzdělávacích akcích se oblasti myšlenkových základů skautingu věnuje dostatek času (přiměřeně typu akce), existují metodiky pro podporu těchto programů.

5.3. Chceme, aby se činovníci a dobrovolníci v Junáku cítili docenění a motivovaní.

5.3.1. Podpora činovníků

Poskytujeme činovníkům metodickou, informační i technickou podporu, která šetří čas a snižuje riziko neúspěchu.

Existují různé nástroje podpory činovníků v jejich práci. Nástroje se vzájemně doplňují a jsou pravidelně upravovány podle zpětné vazby k jejich využívání.

5.3.2. Motivace činovníků

Posilujeme vnitřní motivaci činovníků a hledáme vhodné formy odměňování.

Veřejnost si váží skautských činovníků pro jejich dobrovolnou a smysluplnou práci. Máme vhodné způsoby a formy odměňování činovníků.

5.3.3. Dobrovolná práce na ústřední úrovni

Podporujeme dobrovolníky pro práci a projekty na ústřední úrovni.

Existuje aktualizovaná a jasně formulovaná poptávka po dobrovolnické práci na projektech ústředí. Pracovat na projektech ústředí je vnímáno jako něco prestižního, je to podstatná příležitost k osobnímu rozvoji. Dobrovolnické týmy v ústředních projektech jsou podporovány profesio-nály z kanceláře ústředí.

Závěrem

Velmi děkujeme za energii, kterou jste dokumentu věnovali a za jeho pečlivé pročtení. Děkujeme všem, kdo se aktivně podíleli na jeho připomínkování i průběžném zpracování.

Stále nejsme na konci. Nyní nás čeká projednání Strategie 2022 na VSJ v Litomyšli a následné uvádění do každodenní praxe.

Pokud máte zájem získat další informace nebo se přidat svými silami do další práce na přípravě a realizaci Strategie 2022, neváhejte navštívit web a kontaktovat nás.

www.strategie.skauting.cz

Zprostředkováváme členovkům zkušenosti se skautingem v zahraničí. Junák je aktivní na mezinárodním poli a využívá zkušeností i námětů ze zahraničí. Dlouhodobě vzrůstá počet dospělých, kteří se zúčastnili mezinárodní akce. Jejich zkušenosti jsou dále předávány a pracuje se s nimi.

3.3. Chceme, aby Junák byl co nejotevřenější všem zájemcům o skauting a dokázal být solidární se slabšími.

3.3.1. Solidarita

Podporujeme u našich členů solidaritu se slabšími a konání dobrých skutků ve prospěch potřebných.

Junák podporuje vnímání solidarity u svých členů prostřednictvím pořádání charitativních akcí a aktivitami, které pomáhají potřebným. Dospělí členové Junáka se zapojují do pomoci při různých pohromách a do humanitárních projektů (i ve spolupráci s jinými organizacemi).

3.3.2. Otevřenost

Zajistíme fungující a dostupnou podporu vedoucích při práci se znevýhodněnými dětmi. Budme otevření co největšímu spektru zájemců o skauting, včetně znevýhodněných a sociálně slabších jedinců.

Jsmo připraveni na situaci, kdy o možnost být v oddíle žádají děti se specifickými potřebami, umíme na to reagovat. Nedostatek finančních prostředků není překážkou pro vstup do oddílu.

3.3.3. Zakládání nových oddílů

Podporujeme vznik nových oddílů v místech, kde skauting dosud nefunguje. Máme přehled o tom, kde neexistuje skautská činnost a jsme schopni v těchto místech iniciovat vznik nových oddílů. Dokážeme motivovat k zakládání nových oddílů členy v Junáku.

4. Junák bude dobře fungující organizací, která poskytuje dostatečné záze­mí svým členům.

Junák disponuje mnoha různými zdroji, s jeho řízením a plynulým fungováním je spojena nezbytná administrativa. Usilujeme o to, aby tato administrativa byla funkční a vždy přiměřená našemu výchovnému úsilí. Budme schopni plánovat naši činnost, a také zhodnotit, jak se nám daří.

4.1. Chceme, aby Junák měl přiměřenou organizační strukturu, efektivní řízení a úsporné nakládání s lidskými i finančními zdroji.

4.1.1. Uspořádání a řízení organizační struktury Junáka

Přizpůsobíme organizační strukturu a její řízení tak, aby byla přiměřená počtu členů a zároveň flexibilně schopná se přizpůsobit potenciálu rostoucího počtu členů a lidí hlásících se ke skautingu.

Počet organizačních jednotek (OJ) Junáka odpovídá počtu jeho členů. Jsme počtem OJ schopni reagovat na možný nárůst i pokles členské základny. Umíme zakládat nové OJ v místech, kde ještě nepůsobíme. Víme jakou roli hrají OJ v různých úrovních organizační struktury a OJ tuto roli plní.

4.1.2. Úloha ústředí Junáka v rámci organizace

Definujeme podrobně naše očekávání od ústředních orgánů, jejich představitelů a kanceláře ústředí Junáka.

Ústřední orgány plní své role, které odrážejí očekávání členů Junáka. Členové Junáka sledují činnost ústředních orgánů a mají možnost vyložit zpětnou vazbu. Představitelé ústředních orgánů pravidelně vysvětlují svoje kroky a představují svoje záměry. Junák má profesionálně řízenou kancelář ústředí, s dostatečnou kapacitou na provádění agendy, která je schopna pracovat s dobrovolníky.

4.1.3. Soběstačnost a fundraising

Využíváme rozsáhlého pozitivního působení Junáka ve společnosti k získávání finančních prostředků a dalších zdrojů pro naši činnost, staňme se méně závislími na prostředcích od státu.

Junák dlouhodobě buduje síle vztahů, která mu umožňují využívat grantové i jiné fundraisingové příležitosti. Stát Junáka stabilně podporuje, ale Junák není na jeho podporě závislý. Usilujeme dlouhodobě o trvale udržitelné vlastnictví nemovitostí.

4.1.4. Hospodaření a kontrola

Zvýšme kvalitu hospodaření organizačních jednotek, včetně kontrolních mechanismů.

Junák má dostatek kompetentních činovníků, kteří se věnují hospodaření organizačních jednotek a jeho kontrole v rámci revizních komisí.

4.1.5. Získávání nemovitostí

Pro stabilitu naší činnosti získáváme do vlastnictví nezbytné nemovitosti, ve kterých se odehrává náš program, a vytváříme pro to podporu. Junák rozšiřuje vlastnictví nemovitostí na všech úrovních organizační struktury, usilujeme kontinuálně o to, abychom z hlediska prostor, ve kterých se odehrává naše činnost, byli maximálně nezávislí.

4.2. Chceme, aby Junák uměl zhodnotit výsledky své práce a působení.

4.2.1. Hodnocení kvality

Budme schopni poskytnout zpětnou vazbu k fungování organizačních jednotek na všech úrovních organizace.

Junák má a využívá nástroj k hodnocení kvality činnosti oddílů i organizačních jednotek. Ústřední orgány získávají průběžné zpětnou vazbu na svoji činnost od nižších jednotek organizační struktury.

4.2.2. Dlouhodobé plánování organizačních jednotek

Budme schopni na všech úrovních organizační struktury dlouhodobě plánovat. Těma dlouhodobě plánovanými je běžnou součástí praxe organizačních jednotek. Jsme schopni na všech úrovních organizační struktury zohlednit dlouhodobou strategii Junáka. Sledujeme na všech úrovních organizační struktury místní podmínky a reagujeme na ně dlouhodobým plánem.

4.3. Chceme, aby členové Junáka měli dostatek odpovídajících informací.

4.3.1. Interní komunikace

Máme dobrý systém k šíření interních informací. Junák má dobře nastavený systém interní komunikace, informace jsou dostupné, přehledné a člené. K šíření informací využíváme moderní technologie.

4.3.2. Přiměřenost administrativy

Usilujeme o to, aby na OJ byly kladeny přiměřené administrativní nároky a administrativní zátěže byla k členům „přívětivá“. Administrativa zabírá činovníkům minimum času a v případě nejjasnosti existuje

snadná možnost se poradit. SkautSiS plní roli hlavního administrativního nástroje, který usnadňuje činovníkům jejich práci. Dle potřeb je průběžně rozvíjen.

5. Junák bude plně využívat potenciál dospělých členů.

Činnost Junáka byla vždy založena na práci mnoha dobrovolníků z řad dospívajících a dospělých. Ti představují jeho zásadní hybnou sílu. Umíme dobrovolníky i nadále oslovit. Ukazujeme, že si práce dobrovolníků nesmíme vážit, posílujeme jejich vní­mání motivaci věnovat čas skautingu a hledáme nástroje odměňování. Inspirojme svět okolo nás tím, že skauting může být celoživotním zájmem, který člověka rozvíjí v každém věku a dává mu smysluplnou náplň volného času.

5.1. Chceme, aby Junák měl pro svoje výchovné úsilí dostatek činovníků i dalších dobrovolníků.

5.1.1. Výchova k nástupnictví

Podporujeme výchovu nástupců. Většina činovníků je na nové funkce cíleně připravována a na převzetí funkce spolupracuje se svým předchůdcem. Výchova k nástupnictví je standardně tématem vzdělávacích (postgraduálních) kurzů.

5.1.2. Zaměření na jednu funkci

Snažme se minimalizovat kumulaci funkcí u jednotlivých činovníků.

Je minimum činovníků, kteří kumulují řídící funkce ve více orgazizačních jednotkách (OJ). Většina činovníků se napho věnuje pouze jedné konkrétní funkci v některé OJ.

5.1.3. Zapojení odcházejících činovníků

Využívejme zkušenosti a schopnosti odcházejících činovníků nabídkou dalšího uplatnění v organizaci.

Činovníci při odchodu ze stálé funkce mají nabídky možností svého dalšího uplatnění i při menších pracích a projektech, většina činovníků zůstává aktivní i několik let po předání velké funkce (vedoucí oddílu, vedoucí střediska, apod.). Jejich další činnost je pro organizaci přínosem.

5.1.4. Personální záze­mí střediska

Vytváříme personální záze­mí pro činovníky na úrovni středisek.

Kolem středisek existuje velké personální záze­mí. V rámci možnosti jsou funkční Kluby dospělých či rodinného skautingu, je funkční Klub přátel skautingu, oddíly a středisko jsou v aktivním kontaktu s bývalými členy i rodiči svých svěřenců.

5.2. Chceme, aby činovníci a dobrovolníci v Junáku měli dostatek příležitostí ke vzdělávání.

5.2.1. Ucelený a srozumitelný systém vzdělávání

Máme přehledný a fungující systém vzdělávání činovníků navazující na vzdělávání rádců. Systém bude nastavený tak, aby se činovníci rozvíjeli postupně dle aktuálních požadavků činnosti, kterou dělájí.

Existuje jednotný kompetenční profil s definovanou minimální a ideální úrovní kompetencí, jednotlivé úrovně na sebe navazují. Nový systém je přijat, existují k němu metodické podklady a je nastaven systém revizí a úprav.

5.2.2. Podpora vzdělavatelů

Přípravme pro vzdělavatele metodiky napomáhající přípravě kvalitní vzdělávací akce, vytvořme jednoduchou a přívětivé prostředí s pouze nutnou byrokracií.

Existuje aktualizovaný portál pro vzdělavatele, kteří slouží k podpoře vzdělavatelů, obsahuje metodiky, databázi programů a aktivit. Existuje aktuální databáze vzdělavatelů ochotných pomoci i mimo svoje domovskou vzdělávací akci.

5.2.3. Dostupné vzdělávání

Umožňeme našim členům kvalitní, místně a časově dostupné vzdělání. Existují časové nenáročné kvalitní kurzy s podporou distančních metod, byla provedena analýza jejich přínosu. Je sledována místní i finanční dostupnost akcí, kvalitní kvalifikační kurzy jsou ve všech regionech, nabídka je srovnatelná s poptávkou, zkoušky jsou dostupné po celý rok (i před prázdninami).

5.2.4. Vzdělanost hospodářských a organizačních činovníků

Zvýšme vzdělanost činovníků ve vedení organizačních jednotek (OJ), hospodářů, revizorů.

Existuje vzdělávání pro činovníky ráď OJ – vedoucí, hospodáře, revizory. Toto vzdělávání vede ke zjednotnění a zkvalitnění práce pro OJ a je hojně využíváno – většina činovníků v rádech OJ vzdělání má.

5.2.5. Řízení kvality vzdělávacích akcí

Usilujeme o kvalitu vzdělávání a vytvořme nástroje pro řízení kvality vzdělávacích akcí, je vytvořen nástroj pro hodnocení kvality vzdělávacích akcí. Vzdělaváci akce používají nástroj sebehodnocení. Kvalita vzdělávacích akcí dlouhodobě roste.

5.2.6. Informace o vzdělávání

Zpřístupněme činovníkům informace o vzdělávacích akcích, aby si mohli zodpovědně vybrat vzdělávací akce podle svých potřeb. Existuje přehledná a hojně využívané místo s informacemi o vzdělávacích akcích, které obsahuje relevantní informace pro výběr vzdělávací akce.

5.2.7. Skautské myšlenky ve vzdělávání

Kladně na všech vzdělávacích akcích důraz na rozvoj v oblasti skautských ideálů. Na vzdělávacích akcích se oblasti myšlenkových základů skautingu věnuje dostatek času (přiměřené typu akce), existují metodiky pro podporu těchto programů.

5.3. Chceme, aby se činovníci a dobrovolníci v Junáku cítili docenění a motivováni.

5.3.1. Podpora činovníků

Poskytujeme činovníkům metodickou, informační i technickou podporu, která šetří čas a snižuje riziko neúspěchu.

Existují různé nástroje podpory činovníků v jejich práci. Nástroje se vzájemně doplňují a jsou pravidelně upraveny podle zpětné vazby k jejich využívání.

5.3.2. Motivace činovníků

Posílujeme vní­mání motivaci činovníků a hledáme vhodné formy odměňování. Veřejnost si váží skautských činovníků pro jejich dobrovolnou a smysluplnou práci. Máme vhodné způsoby a formy odměňování činovníků.

5.3.3. Dobrovolná práce na ústřední úrovni

Podporujeme dobrovolníky pro práci a projekty na ústřední úrovni.

www.strategie.skauting.cz